

Naptár 2013

Régóta szerettem volna egy naptárat készíteni, különösen izgalmasnak találtam a feladatot, mert egy egyedi naptár sok munkával és tervezéssel jár. Az én esetemben ide tartozik a grafikai tervezés, illusztráció és tipográfia összhangja, és a textil, ami egy teljesen új technika volt számomra. Ez a különleges pályázat lehetőséget és kellő motivációt adott nekem, hogy elkészítsem a saját ötleteim, megoldásaim, rajzaim, illusztrációim alapján. Maga a szó hogy naptár, mindenkiben egy asztalon felállított teljesen hétköznapi tárgyat testesít meg. Ezen próbáltam változtatni. Szerettem volna egy teljesen új, eddig tudomásom szerint sosem alkalmazott technikaival elkészíteni ezt a naptárat, szem előtt tartva a funkciót, előtérbe hozni a design-t. A következőkben a munkafolyamatot mutatom be, annak fő menetét vázolni.

Inspiráció

Körülbelül egy éve történt, amikor a kezembe került José Simon tipográfiai naptára, ami akkor nagy hatással volt rám, egyfajta teremtményként működött, és ennek az erőnek a birtokában indultam el egy úton, aminek a végén egy önálló, teljesen új termeket fejlesztettem ki. A naptár grafikai világát, ötleteit főként a saját életemből, a körülöttem levő tárgyakból, formákból alakítottam ki, ezért előfordul hogy a legegyszerűbb gyufaszál találkozhat a fonál gombolyaggal. Maga az anyagfelhasználás pedig egyik kedves barátomhoz fűződik, aki ejtőernyők, paplanernyők készítésével, varrásával foglalkozik, és egyik esetben, mikor nála jártam, akkor megmutatta nekem hogyan is készíti ezeket az ernyőket, miként varrja egymáshoz a szárnyeleket és belepő éleket, hogyan is kerül helyére az irányítózsín. Mindez annyira megtetszett, hogy kitaláltam, a hagyományos papír alapú naptár helyett a textilt választom, és megerősítést kaptam kedves barátom személyében, hogy lesz mellettem egy profi ember, aki ezeket meg tudja nekem varrni. További megoldást kellett találnom arra, hogy ezek a textilek valahogy kapcsolódjanak, de egy naptár esetében az elmúlásra is gondolni kell, az idő előre hasadtával egy-egy hónapra már nincs szükségünk, az már a múlt, ennek okán egy olyan gondolatom támadt, hogy miért ne lehetne akkor ezeket az elmúlt hónapokat levenni, lecsatolni, amennyiben a felhasználó szeretne. A legjobb technikának a cipzárt találtam, hiszen abszolút egyéniséget kölcsönzött a naptárnak, másrészt a teljesen a funkció szolgálatába lehet állítani. A dobozgrafikát mindenképpen egyszerű, és feltűnőre szerettem volna kialakítani, közvetlen utalni annak tartalmára, és funkciójára.

Tervezés

A tervezés első lépéseként ki kellett találnom, hogy valójában milyen is legyen a naptárom, milyen grafikai elemekkel díszítsem, és hogy mekkora legyen. Mindenképpen egy egyszerű, jól átlátható, de mégis feltűnő naptárat terveztem. Az alap ötlet az volt, minden hónaphoz mellékelek pár illusztrációt, arra a hónapra jellemző tárgyakkal, formákkal, épületekkel. Itt egy kicsit a saját életemből is merítettem, mert néhol az abban a hónapban velem történt dolgokat meséltem el képékben, azaz

rajzokban. A grafikákat, amiket felhasználtam, nem mindegyik frissen készített volt, sőt egy részük meg csak papíron létezett, ezért ezeket először beszkeneltem a gépbe, és ez után következett a nagyobb munka. Egyesével átrajzolni minden elemet számítógépen. Illusztrációim elkészítéséhez vektor grafikus programot használtam, a tipográfiai elemeket pedig In Design nevű kiadványszerkesztőben terveztem meg, és később a rajzi elemeket ide másoltam be, majd hangoltam össze egy naptár formájában. A kalendár méretet 20cm x 11 cm-re terveztem, szem előtt tartva a nyomtathatóságot, hiszen csak a4-es méretű nyomtatóval rendelkezem.

Rajzok

Rendkívüli nagy szerepe van a szöveghez illeszkedő illusztrációknak akár egy könyvben, akár egy folyóiratban, éppen ezért úgy gondoltam, az én naptáramban is nagy hangsúlyt fektetek ennek. Ezen naptár megtervezésénél mintegy 60 grafikai elemet készítettem, különböző használati tárgyak inspirálása révén, úgymint a kávé pohár, a kalap, az ecset, de meg a hajtogatott papír repülőt is ide sorolhatom. Két színt használtam csupán, az egyik a fekete volt, másik pedig egy nagyon kellemes zöld szín. Illusztrációim célja az egyszerű szemléltetésen túllépve, művészi élmény hozzáadásával átéléséhez segítem azt aki rápillant.

Tipográfia

A naptár tipográfiájánál azt tartottam szem előtt hogy az esztétikus és célszerű legyen.

A hónapok nevet a Hagin Caps Medium nevű betűtípussal írtam ki, ami egy új serif betűtípus erős geometriai formákkal, "old school" stílusban. A hónapok napjait szinten ehhez a betűkészlethez tartozó Hagin Caps Thin-el oldottam meg. A doboz grafikájához egyik kedvenc betűtípusomat vettem elő, a Baskerville-t, amit készítőjéről kapta a nevet. Baskerville-t Európa legnagyobb betűalkotói közé sorolják. Nyomtatványaihoz saját maga készítette a betűk nyomódúcait. Betűtípusait modern, álklasszikus stílusban alakította ki. Különlegességüket a vékony és a vastag vonalak kontrasztja adta, főleg a Baskerville betűkép kurzív változatainál.

Textil

Az alapanyag megválasztásánál figyelembe vettem, hogy vékony, jól nyomtatható és varrható legyen, ezért a batiszt választottam. Ez az anyag pamutból, lenből, gyapjúból vagy pamut/poliészterből készített, finom harántbordázattal, vászonkötésű szövet.

Nyomtatás

Következő lépésben a nyomtatást kellett elvégezni. Először egy professzionális textil nyomtatóhoz fordultam, hogy elvégezze ezt a műveletet, azonban nagyon magas árakkal dolgozott. Ekkor elkezdtem gondolkodni, hogy hogyan tudnám megoldani házilag ezt a feladatot. Az otthoni nyomtatóval kezdtem el kísérletezni, először fogtam egy textilt darabot, pont A4-re kivágtam, és beraktam a nyomtatóba, és elindítottam a nyomtatást. Sajnos a textil nem volt olyan merev, hogy a görgők továbbíthatták volna az anyagot, így az elakadt félúton a nyomtatóba. Ezután megpróbáltam úgy, hogy egy A4-es papírra ragasztottam rá a méretre vágott textilt, mivel a mérete 20x11 cm, így az minden további gond nélkül elfért a papíron. Ezzel a megoldással már sokkal többre jutottam, szinte tökéletesen tudtam a textilre nyomtatni. Az elkészült 13 nyomtatás után azonban a nyomtató végleg elromlott, túl vastag volt neki a papír, rajta a textillel. Így már közel sem biztos hogy olcsóbban jöttem ki, de a lényeg az volt, hogy pont elkészült.

Varrás

A varrás folyamatát egyik barátom a vállára vette, mint ahogy azt az elején említettem. A textileket direkt egy egy centivel nagyobbra hagytam a szeleken, így elég anyag maradt a felhajtásnak. Először ezeket készítette el egysoros visszatűzéssel, ezután pedig a cipzár került a helyére. A cipzár jobbról balra bontható, és minden hónap kompatibilis egymással.

Dobozgrafika

A dobozgrafikánál először a diecut-ot készítettem el, több kísérleti példányt nyomtattam hozzá, és tökéletesítettem a méretet, és a doboz nyitó technikát. A végső verzió végül A3-as lapméretben 350g-os-műnyomó matt lapra lett kinyomtatva. A tipográfiához a korábban említett Baskerville Old Face-t használtam, az oldal lapokra angolul és magyarul írtam rá hogy naptár, illetve az évszámot. A tetején és az alján a nyitásnak megfelelő irányba szinten egy kis pecsét jellegű grafikát raktam.

Dabronaki Dávid

Nyugat Magyarországi Egyetem Savaria Egyetemi Központ